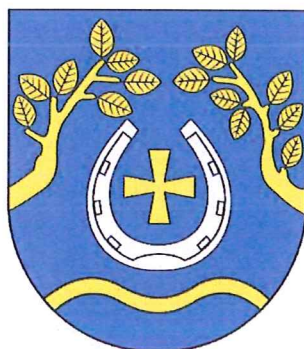

Raport o stanie Gminy Nowosolna za 2018 rok

ul. Petera Mansfelda 4
60-855 Poznań
tel. +48 61 665 78 00
fax +48 61 665 78 09
remedis@remedis.eu

NIP: 781-179-27-48
REGON: 300464078
KRS: 0000270485
Kapitał zakładowy: 6.330.010,20 zł

Szanowni Państwo,

Przedkładam Państwu raport o stanie gminy Nowosolna opracowany w związku z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506).

Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Nowosolna w roku 2018, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Gminy Nowosolna i funduszu sołeckiego.

Raport stanowi kompendium wiedzy o działalności gminy za rok ubiegły i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny.

Mam nadzieję, iż informacje zawarte w raporcie posłużą mieszkańcom Gminy Nowosolna do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

Łączę wyrazy szacunku

Piotr Szczęśniak

Wójt Gminy Nowosolna

1.	PODSTAWY PRAWNE.....	4
2.	INFORMACJE OGÓLNE.....	4
2.1	DEMOGRAFIA.....	4
2.2	GOSPODARKA BUDŻETOWA I FINANSE GMINY.....	7
2.2.1	DOCHODY BUDŻETU GMINY NOWOSOLNA	7
2.2.2	WYDATKI GMINY NOWOSOLNA	8
2.2.3	ZADŁUŻENIE	11
2.2.4	WYNIK BUDŻETOWY	11
2.3	STAN MIENIA KOMUNALNEGO GMINY NOWOSOLNA.....	12
2.4	ŁAD PRZESTRZENNY	13
2.5	FUNDUSZ SOŁECKI	15
2.6	INFRASTRUKTURA.....	25
2.7	GOSPODARKA ODPADAMI.....	25
2.8	POLITYKA SPOŁECZNA.....	27
2.8.1	EDUKACJA	27
2.8.2	KULTURA.....	27
2.8.3	OPIEKA SPOŁECZNA I OCHRONA ZDROWIA	29
2.9	WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	31
2.10	INWESTYCJE	34
2.11	REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII	40
2.12	WYRÓŻNIENIA DLA GMINY	43
3.	SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW	44

1. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek prezentowania Raportu o Stanie Gminy wprowadził Sejm ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz.U. 2018 poz. 130).

po art. 28a dodaje się art. 28aa w brzmieniu:

„Art. 28aa. 1. Wójt, co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy.

1. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Obowiązek ustawowy uzupełnia dotychczasowe sposoby informowania o pracy wójta o nowy wymóg.

2. INFORMACJE OGÓLNE

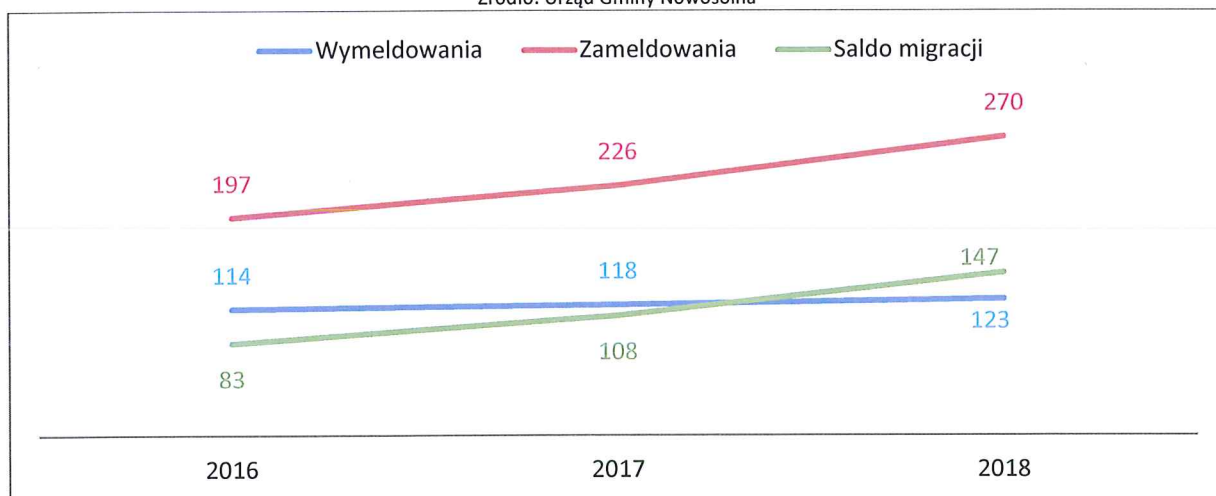
2.1 DEMOGRAFIA

Na terenie gminy w grudniu 2018 roku zamieszkiwało 4.787 osób, w tym 2.322 mężczyzn oraz 2.465 kobiet. Kobiety mają przewagę liczebną nad mężczyznami (2,99 p.p.).

Tabela 1 Liczba mieszkańców gminy Nowosolna w latach 2016-2018

	2016	2017	2018
Ogółem	4.595	4.661	4.787
Mężczyźni	2.238	2.272	2.322
Kobiety	2.357	2.389	2.465
Mężczyźni [%]	48,71	48,74	48,51
Kobiety [%]	51,29	51,26	51,49

Źródło: Urząd Gminy Nowosolna

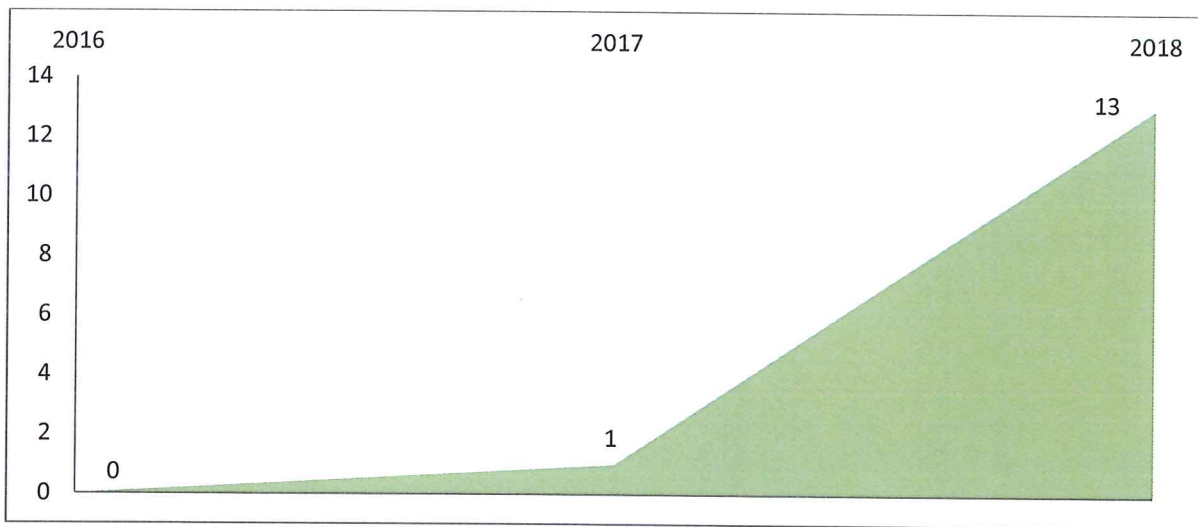
Wykres 1 Migracje mieszkańców gminy Nowosolna w latach 2016-2018

Źródło: Urząd Gminy Nowosolna

W przypadku gminy Nowosolna realny przyrwyw ludności może być większy. Prezentowane dane dotyczą wyłącznie osób, które zgłosiły się do urzędu i dopełniły formalności związanych z procedurą meldunkową. Niestety, nie wszyscy mieszkańcy gminy dopełniają tych formalności, stąd też napotykamy na trudności z właściwym oszacowaniem realnego poziomu przepływu ludności i faktycznego stanu zamieszkania na terenie naszej gminy.

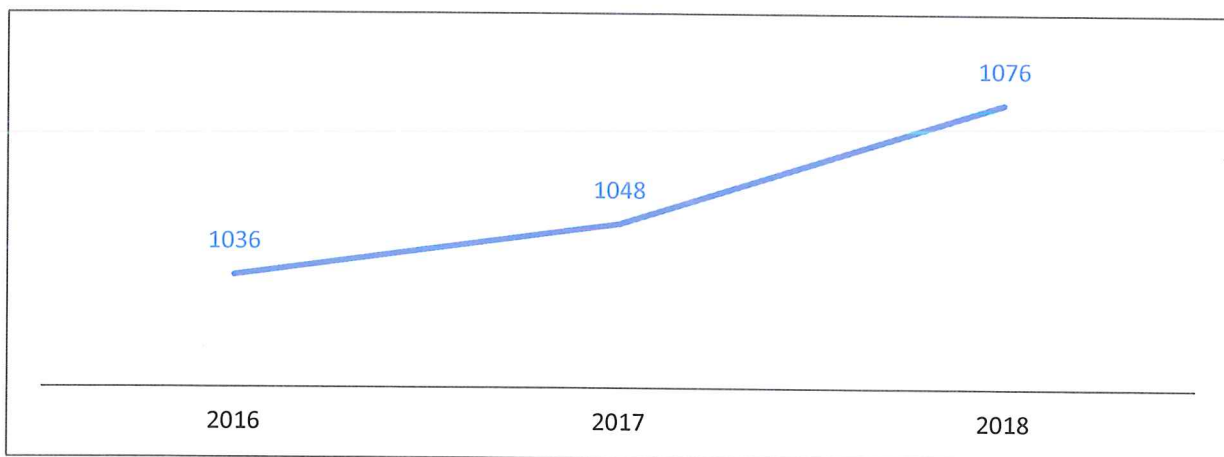
Trend liczby urodzeń wydaje się być stabilny, od poziomu 34 urodzeń w roku 2016 do 49 urodzeń w roku 2018. W roku 2018 przyrost naturalny w gminie Nowosolna wyniósł +13.

Wykres 2 Przyrost naturalny w gminie Nowosolna w latach 2016-2018

Źródło: Urząd Gminy Nowosolna

Warto zauważyć, iż struktura ludności według wieku jest w gminie Nowosolna szczególna. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym stale rośnie. To sytuacja wyjątkowa, również w skali kraju i wiązać ją należy głównie z migracją ludności. Te dane pozwalają optymistycznie patrzeć na prognozy demograficzne dla naszej gminy. Systematycznie wzrasta także ilość ludności w wieku poprodukcyjnym.

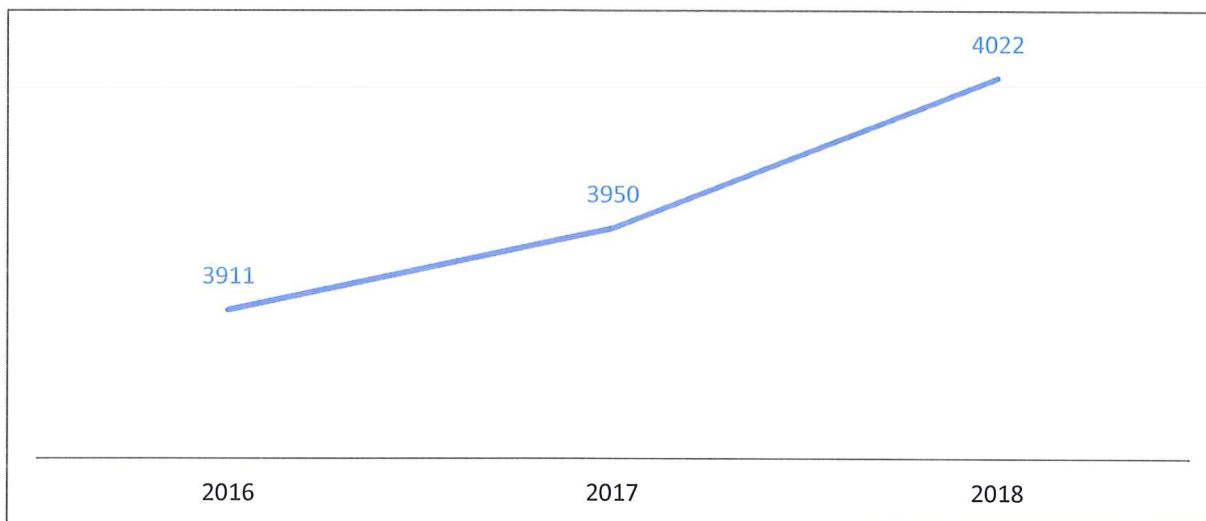

Wykres 3 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w gminie Nowosolna w latach 2016-2018

Źródło: Urząd Gminy Nowosolna

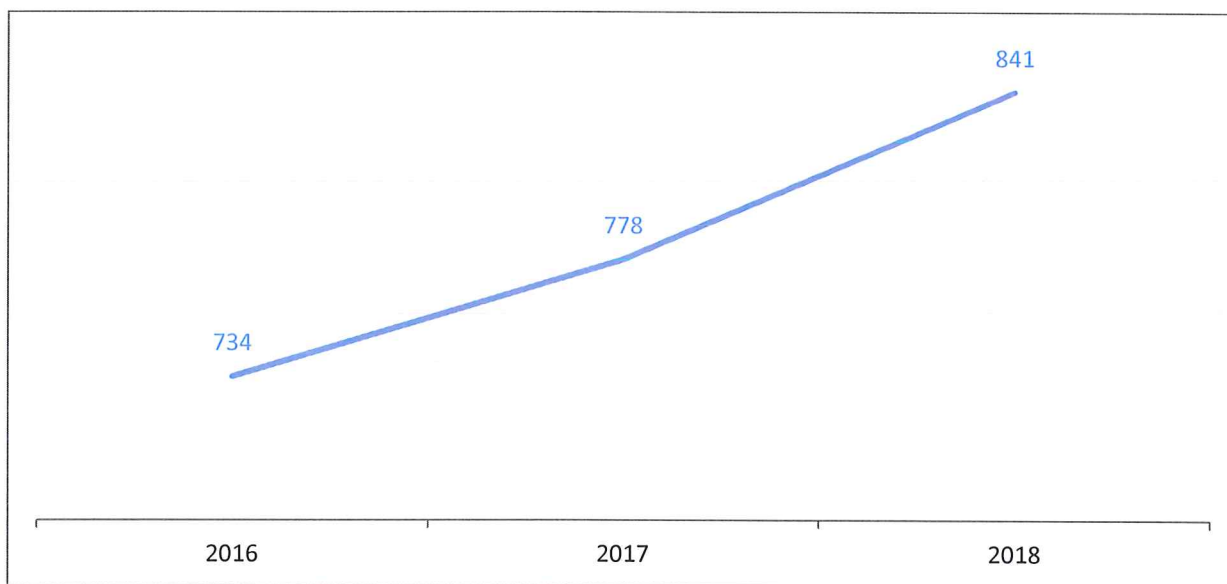

Liczba ludności w gminie w wieku przedprodukcyjnym, między rokiem 2016 a 2018, wzrosła o 3,9%.

Wykres 4 Liczba osób w wieku produkcyjnym w gminie Nowosolna w latach 2016-2018
Źródło: Urząd Gminy Nowosolna

Liczba ludności w gminie w wieku produkcyjnym, w latach 2016-2018 wzrosła o 2,8%. To korzystne zjawisko, jak wspomniano wyróżniające gminę Nowosolna na tle kraju.

Wykres 5 Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Nowosolna w latach 2016-2018
Źródło: Urząd Gminy Nowosolna

Powyższy wykres ilustruje wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Od 2016 roku grupa ta zwiększyła się o 14,6%.

2.2 GOSPODARKA BUDŻETOWA I FINANSE GMINY

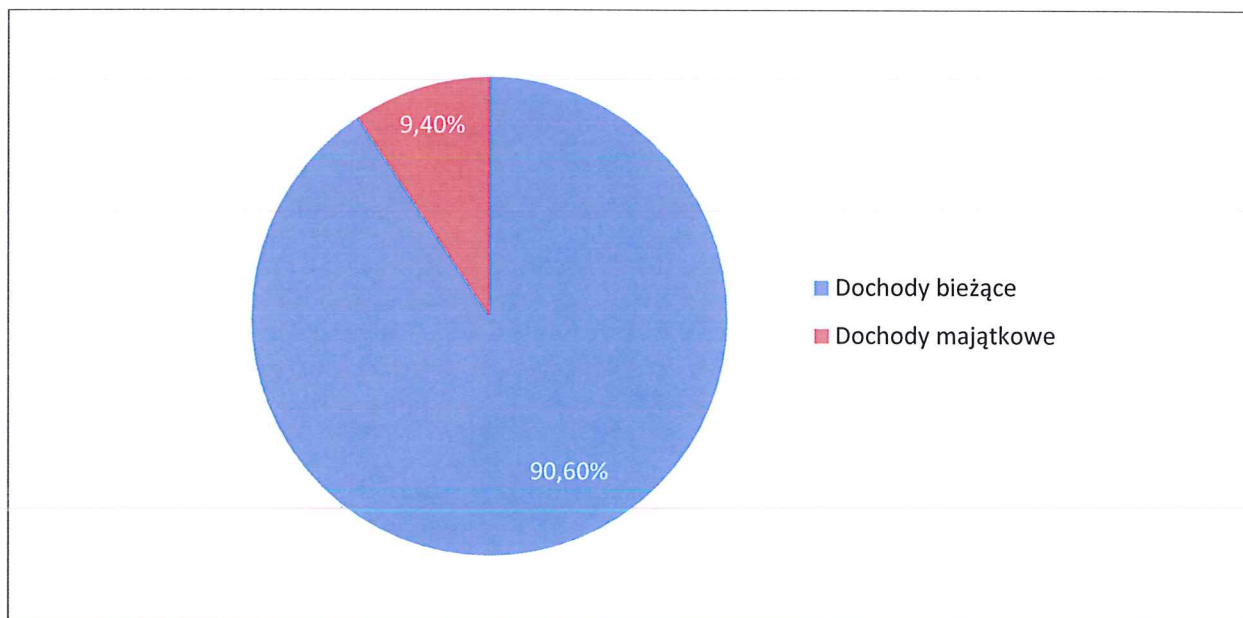
Omawiając gospodarkę budżetową i finanse gminy należy pamiętać, że istotnym czynnikiem o charakterze zewnętrznym o ogromnym wpływie na finanse Gminy jest ogólna sytuacja gospodarcza kraju, korzystne PKB i stabilna, niewielka inflacja.

Budżet Gminy był zmieniany 19 uchwałami Radu Gminy Nowosolna i 34 zarządzeniami Wójta Gminy.

2.2.1 DOCHODY BUDŻETU GMINY NOWOSOLNA

Dochody gminy Nowosolna na dzień 31 grudnia 2018 r. zaplanowane zostały w wysokości 30.318.245,51 zł. Wykonane zostały w kwocie 31.005.226,76 zł, co w stosunku do planu stanowi **102,27%**.

Należy zaznaczyć, że na poziom niektórych dochodów, gmina nie ma bezpośredniego wpływu m. in. wpływy z podatku od czynności cywilno-prawnych, spadków i darowizn, udziału w podatku od osób fizycznych i prawnych (mimo wszystko wykonanie tych dochodów jest jednak większe niż zakładany plan). Na wysokość dochodów mają również wpływy z innych dochodów niewymienionych powyżej, jak na przykład: podatki, opłaty lokalne.

Wykres 6 Podział wykonania dochodów w 2018 r. wg rodzajów
źródło: Urząd Gminy Nowosolna

- Dochody bieżące: 28.091.608,03 zł, w tym: własne 23.375.135,78 zł, zlecone: 4.716.472,25 zł;
- Dochody majątkowe: 2.913.618,73 zł.

Struktura wykonanych dochodów gminy Nowosolna w 2018 roku zbliżona jest do struktury z roku 2017 (dla roku 2017 dochody bieżące – 93,29%).

Na dochody własne gminy składają się:

- udziały z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (podatek PIT),
- udziały z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (podatek CIT),
- podatki i opłaty lokalne, tj.:
 - podatek od nieruchomości,
 - podatek rolny,
 - podatek leśny,
 - podatek od środków transportowych,
 - podatek od czynności cywilnoprawnych,
 - odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat oraz innych wpływów,
 - wpływy z opłaty skarbowej,
 - wpływy z opłat za wydanie pozwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
 - wpływy z opłat za zajęcie pasa drogowego,
- pozostałe dochody gminy, między innymi: kary umowne, wpływy z najmu, dzierżawy i sprzedaży mienia gminy, dochody z tytułu rozliczenia podatku VAT, odszkodowania za uszkodzone mienia, wpływy z tytułu usług opiekuńczych, wpłaty za wyżywienie w stołówce szkolno-przedszkolnej.

Najwyższe wpływy wśród dochodów własnych gminy przyniosły:

- udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT): 12.111.404,00 zł;
- podatek od nieruchomości (osoby prawne i osoby fizyczne): 3.742.235,66 zł;
- podatek od czynności cywilnoprawnych (osoby prawne i osoby fizyczne): 526.665,87 zł.

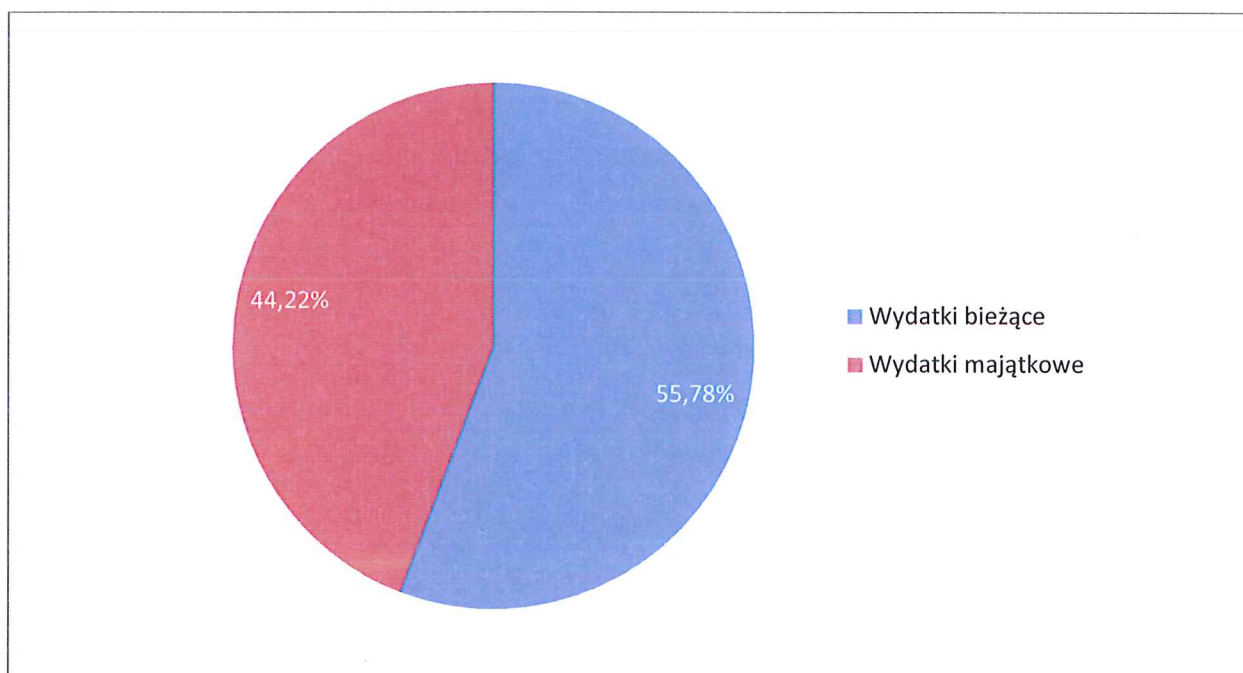
Podsumowując dochody gminy Nowosolna w porównaniu do roku 2017 **wzrosły o 11,63%**. Świadczy to o dobrym i dalekosiężnym zarządzaniu dochodową częścią budżetu.

2.2.2 WYDATKI GMINY NOWOSOLNA

Wydatki gminy Nowosolna na dzień 31 grudnia 2018 roku zaplanowane zostały w wysokości 40.462.853,40 zł. Wykonane zostały w kwocie 37.292.254,64 zł, co w stosunku do planu **stanowi 92,16%**.

Wydatki budżetu dzielą się na majątkowe i bieżące. W myśl ustawy o finansach publicznych, do wydatków majątkowych zalicza się kwoty przeznaczone na inwestycje i zakupy inwestycyjne. Wszystkie pozostałe wydatki to wydatki bieżące.

Wykres 7 Podział wykonania wydatków w 2018 r. wg rodzajów
źródło: Urząd Gminy Nowosolna

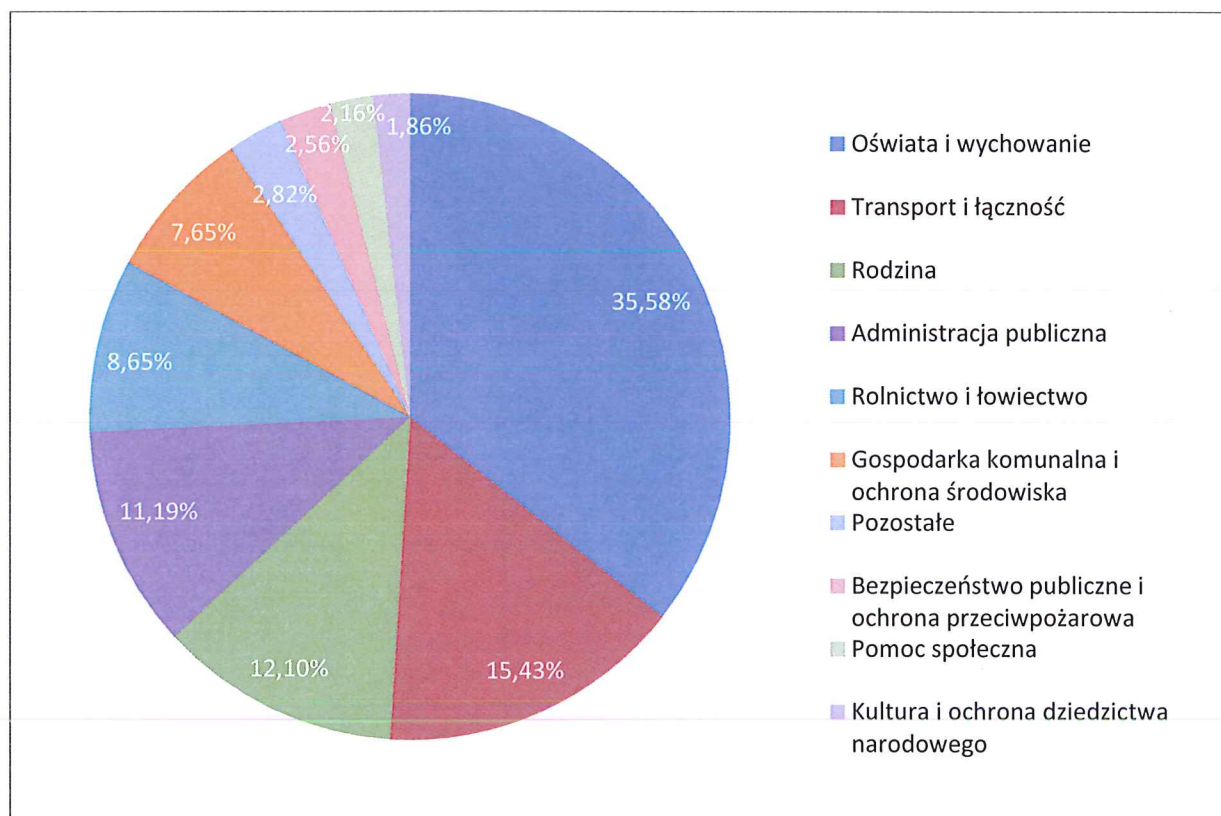
- Bieżące: 20.801.754,68 zł
- Majątkowe: 16.490.499,96 zł

Można zauważyć znaczny wzrost realizacji wydatków majątkowych w porównaniu do roku 2017 (4.261.500,09 zł). Oznacza to zmianę o ponad 286%. Wpływ na taką sytuację ma szereg inwestycji poczynionych w ostatnim czasie (szczegóły w rozdziale 2.10 INWESTYCJE). Jest to bardzo korzystna sytuacja, świadcząca o rozwoju gminy. Podejmowane przez samorząd działania potwierdzają przemyślaną politykę finansową i efektywne zarządzanie m. in. majątkiem gminy. Wydatki inwestycyjne zrealizowano w 92,49%. Jest to bardzo dobry rezultat w stosunku do planu na inwestycje.

Wydatki gmina Nowosolna za 2018 rok wg działów:

- Rolnictwo i łowiectwo: 3.225.366,91 zł;
- Transport i łączność: 5.753.307,29 zł;
- Turystyka: 4.980,00 zł;
- Gospodarka mieszkaniowa: 44.154,42 zł;
- Administracja publiczna: 4.173.383,78 zł;

- Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa: 67.588,90 zł;
- Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa: 953.710,93 zł;
- Obsługa długu publicznego: 53.418,40 zł;
- Różne rozliczenia: 493.532,00 zł;
- Oświata i wychowanie: 13.269.386,38 zł;
- Ochrona zdrowia: 31.686,62 zł;
- Pomoc społeczna: 807.222,39 zł;
- Edukacyjna opieka wychowawcza: 247.658,77 zł;
- Rodzina: 4.512.700,32 zł;
- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska: 2.851.021,94 zł;
- Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego: 695.500,00 zł;
- Kultura fizyczna: 107.635,59 zł.

Wykres 8 Struktura wydatków w 2018 roku wg działów
źródło: Urząd Gminy Nowosolna

W strukturze wydatków 35,58% wydawane jest na oświatę i wychowanie a 15,43% na transport i łączność.

Wydatki w porównaniu do roku 2017 wzrosły o 54,27%.

2.2.3 ZADŁUŻENIE

Większość jednostek samorządu terytorialnego ma potrzeby inwestycyjne, które przekraczają możliwości ich budżetów. Aby sprostać tym potrzebom, samorządy sięgają, więc po zewnętrzne źródła finansowania, takie jak kredyty bankowe, pożyczki lub też emisja instrumentów dłużnych. Dług, jeżeli jest wykorzystywany w sposób właściwy, stanowi wydajny instrument polityki fiskalnej, umożliwiając dopasowanie strumieni kosztów i korzyści płynących z aktywów majątkowych w okresie ich „życia”. Rozciąganie w czasie obciążeń związanych z finansowaniem wytwarzania „długowiecznych” aktywów umożliwia w sposób sprawiedliwy rozłożenie ciężaru budowy infrastruktury pomiędzy kilka pokoleń podatników, którzy będą z tych aktywów korzystali. Zadłużenie Gminy Nowosolna na koniec 2018 roku wynosiło 5.700.000,00 złotych, co stanowiło 18,38% wykonanych dochodów. Zaciągnięte kredyty przeznaczone były na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego, wynikającego z **licznych inwestycji**.

2.2.4 WYNIK BUDŻETOWY

Przy zakładanym deficycie budżetu (ujemnej różnicy między dochodami a wydatkami) w kwocie 10.144.337,89 zł, rok budżetowy zakończył się deficytem na poziomie 6.287.027,88 zł.

Tabela 2 Wynik budżetowy w 2018 r.

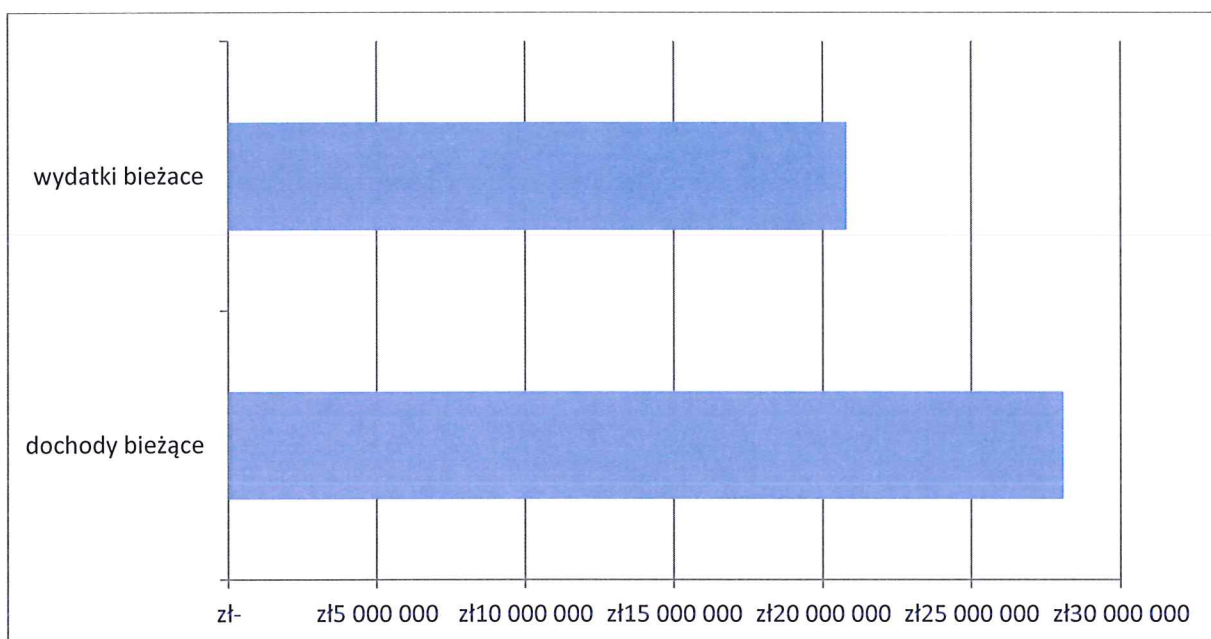
	Plan	Wykonanie
Dochody	30.318.245,51 zł	31.005.226,76 zł
Wydatki	40.462.583,40 zł	37.292.254,64 zł
Wynik budżetu (dochody – wydatki)	-10.144.337,89 zł	-6.287.027,88 zł

źródło: Urząd Gminy Nowosolna

Jak już wcześniej wspomniano pojawiający się okresowo deficyt jest wykorzystywany dla przygotowania udziału własnego przy pozyskiwaniu zewnętrznych środków bezzwrotnych.

Zgodnie z art. 242 ustawy o finansach publicznych, na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące (20.801.754,68 zł) nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące (28.091.608,03 zł). Poniższy wykres obrazuje to, że w przypadku budżetu gminy Nowosolna na 2018 rok wymóg wynikający z tego artykułu został spełniony.

Wykres 9 Różnica między wykonanymi dochodami bieżącymi a wykonanymi wydatkami bieżącymi za 2018 rok
źródło: Urząd Gminy Nowosolna

2.3 STAN MIENIA KOMUNALNEGO GMINY NOWOSOLNA

Stan mienia komunalnego w roku 2018 zaprezentowano poniżej:

- Grunty – 996 działek o łącznej powierzchni ok. 242 ha i wartości ok. 16,26 mln zł;
- Budynki:
 - ✓ 8 budynków na terenie gminy o wartości początkowej 2.674.426,38 zł;
 - ✓ 2 budynki administracyjne na terenie Łodzi o wartości początkowej 1.430.720,81 zł;
 - ✓ 2 lokale komunalne o wartości początkowej 12.889,20 zł;
 - ✓ 3 budynki szkolne;
- Sieci:
 - ✓ Wodociągowa- dł. 132,60 km, liczba przyłączy – 2283 szt., wartość początkowa 7.699.125,28 zł;
 - ✓ 5 oczyszczalni ścieków: Byszewy wart. pocz. 533.213,48 zł, Stare Skoszewy wart. pocz. 170.000,00 zł, Wiączyń Dolny wart. pocz. 59.886,22 zł; oraz oczyszczalnie ścieków przy SP w Lipinach i GPCKiE – obie oczyszczalnie wybudowane w ramach realizacji inwestycji rozbudowy tych obiektów.
 - ✓ Kanalizacja sanitarna Natolin etap I-2.311.103,27 zł, etap II – 2.806.857,34 zł;
 - ✓ Sieć szerokopasmowa – 2.857.466,70 zł;

- ✓ ujęcia wody w Wiączyniu Dolnym, Dobieszkowie, Natolinie, Teolinie, Lipinach i Dąbrowie;
- ✓ Samochody – 5 sztuk, wartość początkowa 1.801.160,31 zł.

2.4 ŁAD PRZESTRZENNY

W 2018 r. gmina Nowosolna posiadała obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte uchwałą Nr XXXVII/224/13 Rady Gminy Nowosolna z dnia 4 grudnia 2013 r. Należy podkreślić fakt, iż obowiązujące SUIKZP jest w trakcie zmiany. Od listopada 2017 r. jest prowadzona procedura częściowej zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna” w miejscowościach Natolin, Byszewy, Stare Skoszewy i Teolin.

Tabela 3 Powierzchnia przeznaczenia terenów pod funkcje wyznaczone w SUIKZP

Powierzchnia przeznaczenia terenów pod funkcje wyznaczone w SUIKZP – stan na 2018 r.									
Mieszkaniowe wielorodzinna	Mieszkaniowa jednorodzinna	Usługowe	Produkcyjne	Komunikacyjne	Infrastruktury technicznej	Użytkowania rolniczego	Zieleni i wód	Inne	łącznie
0%	26,7%	7,9%	2,6%	4%	0%	33,1%	25,6%	0,1%	100%

Źródło: Urząd Gminy Nowosolna

W 2018 r. miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęte było 99,99% powierzchni gminy Nowosolna. Liczba obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Nowosolna na dzień 31.12.2018 r. wynosiła 23 w tym 10 obowiązujących planów miejscowych zostało sporządzonych na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W raportowanym roku zostały uchwalone dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała Nr LII/329/18 z 27 września 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna dla części obszaru obrębu Byszewy, opublikowana w Dz. U. Woj. Łódzkiego Poz. 5906 z dnia 09.11.2018 r.
- Uchwała Nr LII/330/18 z dnia 27 września 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna dla części obszaru obrębu Lipiny opublikowana w Dz. U. Woj. Łódzkiego Poz. 5907 z dnia 09.11.2018 r.

Podczas prowadzonej procedury planistycznej nastąpiło wyłożenie do publicznego wglądu projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna dla części obszaru obrębu Byszewy oraz projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

gminy Nowosolna dla części obszaru obrębu Lipiny wraz z prognozami oddziaływania na środowisko w dniach od 01.08.2018 r. do 22.08.2018 r. Dyskusja publiczna nad przyjętymi rozwiązaniami w projektach planów miejscowych odbyła się w dniu 09.08.2018 r. w siedzibie Urzędu Gminy Nowosolna o godz. 10:00.

Tabela 4 Łączna powierzchnia przeznaczenia terenów w MPZP

Łączna powierzchnia przeznaczenia terenów w MPZP – stan na 2018 r.										
Zabudowy mieszkaniowej		Zabudowy usługowej		Użytkowanych rolniczo		Inne				
Ogółem	W tym zabudowy wielorodzinnej	Ogółem	W tym usług publicznych	Ogółem	W tym tereny zabudowy zagrodowej	Zabudowy techniczno produkcyjnej	Zieleni i wód	Komunikacji	Infrastruktury technicznej	Łącznie
21.1%	0%	12,2%	0,3%	33,3%	0,2%	2,7%	26.1%	4,6%	0%	100%

Źródło: Urząd Gminy Nowosolna

Ze względu na wysoki stopień pokrycia obszaru gminy Nowosolna miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, Wójt Gminy Nowosolna w 2018 r. nie wydał żadnej decyzji o warunkach zabudowy ani decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Zgodnie z dyspozycją art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w dniu 27.09.2018 roku Rada Gminy Nowosolna podjęła uchwałę Nr LII/331/18 w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna. Przeprowadzona analiza nie wskazuje konieczności kompleksowej zmiany obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowosolna, ewentualna potrzeba aktualizacji studium wynika ze zmian przepisów prawnych jakie zaszły po jego uchwaleniu oraz potrzeb rozwojowych gminy Nowosolna. Mimo różnych podstaw prawnych, na podstawie, których zostały sporządzone obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, wszystkie są opracowaniami aktualnymi i w zakresie formalno-prawnym nie wymagają zmiany, nie powodują one nieprawidłowości w rozwoju przestrzennym gminy Nowosolna. W ocenie aktualności SUIKZP i MPZP zaproponowano wieloletni program sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, który jest harmonogramem ramowym, zakładającym uporządkowanie polityki przestrzennej w zakresie terenów już zainwestowanych oraz umożliwienie uruchomienia nowych terenów budowlanych,

przylegających do zainwestowanych terenów, w celu stworzenia spójnej jednostki urbanistycznej.

Rada Gminy Nowosolna nie podjęła uchwały w sprawie przyjęcia gminnego programu rewitalizacji, nie został wyznaczony obszar zdegradowany, obszar rewitalizacji, jak również obszar Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

W zakresie programu opieki nad zabytkami obowiązującym źródłem prawa pozostaje uchwała Nr XXXIII/211/17 Rady Gminy Nowosolna z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Nowosolna na lata 2017-2020, opublikowana w Dz. U. Woj. Łódzkiego poz. 2296 z dnia 21.04.2017 r. oraz Zarządzenie Nr 0050.1.15.2017 Wójta Gminy Nowosolna z dnia 06.04.2017 r. w sprawie założenia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Nowosolna.

2.5 FUNDUSZ SOŁECKI

Na fundusz sołecki przeznaczono w 2018 roku 369.524,41 zł. Poszczególne sołectwa na realizację przeróżnych zadań miały do wykorzystania:

- Boginia: 14.717,01 zł;
- Borchówka: 14.905,69 zł;
- Byszewy: 29.952,89 zł;
- Dobieszków: 16.600,00 zł;
- Grabina: 27.500,05 zł;
- Kalonka: 38.396,30 zł;
- Kopanka: 31.132,12 zł;
- Ksawerów: 13.867,95 zł;
- Lipiny: 31.509,49 zł;
- Moskwa: 18.915,13 zł;
- Natolin: 31.981,00 zł;
- Nowe Skoszewy: 13.773,61 zł;
- Plichtów: 17.877,39 zł;
- Stare Skoszewy: 25.094,39 zł;
- Teolin: 15.707,00 zł;
- Wiączyń Dolny: 27.594,39 zł.

Szczegóły realizacji zaprezentowano w tabeli 5:

Tabela 5 Realizacja funduszu sołeckiego

Nazwa sołectwa	Nazwa zadania	Klasyfikacja budżetowa		Plan na zadanie	Wykonanie wydatków
		Wydatki majątkowe	Wydatki bieżące		
BOGINIA	Zagospodarowanie terenu gminnego w okolicach posesji nr 13 w Głogowcu		90095 \$ 4210	4 000,00	
	Zakup materiałów do odnowy infrastruktury w sołectwie oraz paliwa i materiałów do kasy spalinyowej		90095 \$ 4210	500,00	
	Organizacja Mikołajek (paczki okolicznościowe dla dzieci) i ogniska sołeckiego		90095 \$ 4210	1 717,01	1 624,47
	Zakup i montaż urządzeń rekreacyjnych na placu sołeckim w Bogini		90095 \$ 4210	4 594,65	2 952,00
		90095 \$ 6060	90095 \$ 4300	0,00	
				3 905,35	3 905,35
				14 717,01	8 481,82
BORCHÓWKA	Pielęgnacja zieleni i koszenie trawy na terenie centrum wsi Borchówka		90095 \$ 4300	1 500,00	1 500,00
	Wykonanie przyłącza energetycznego do altanki		90015 \$ 4300	3 000,00	3 000,00
	Zakup wyposażenia placu centrum wsi Borchówka		90095 \$ 4210	3 378,80	3 234,90
			90095 \$ 4300	80,00	80,00
		90095 \$ 6060		5 541,20	5 541,20
BYSZEWY	Organizacja spotkań integracyjnych mieszkańców sołectwa Borchówka		90095 \$ 4210	1 405,69	1 386,65
				14 905,69	14 742,75
	Rozbudowa oświetlenia drogi gminnej nr 106325E w miejscowości Byszewy - Majątek	90015 \$ 6050		5 500,00	5 500,00
	Rozbudowa oświetlenia drogi powiatowej nr 1150 w miejscowości Byszewy	90015 \$ 6050		16 000,00	16 000,00
	Wykonanie projektu oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej nr 106304E, od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1150 w kierunku Borchówki	90015 \$ 6050		0,00	
	Przywrócenie wartości użytkowych boiska sportowego w Byszewach Majątku		92605 \$ 4210	3 500,00	3 494,68
	Utworzenie terenu przystanku autobusowego Byszewy - Majątek (w kierunku Łodzi)		60004 \$ 4300	0,00	
	Wykonanie ogrodzenia placu zabaw przy GPCKiE w Plichtowie		90095 \$ 4300	1 000,00	1 000,00

Nazwa sołectwa	Nazwa zadania	Klasyfikacja budżetowa		Plan na zadanie	Wykonanie wydatków
		Wydatki majątkowe	Wydatki bieżące		
	Renowacja wiat przystankowych		60004 \$ 4210	0,00	
	Warsztaty i pokazy dla Koła Gospodyń Wiejskich		90095 \$ 4210	0,00	
	Spotkania integracyjne mieszkańców: Dzień Seniora, Sołecka Gwizdka		90095 \$ 4210	3 000,00	2 965,51
	Spotkania integracyjne mieszkańców: Dzień Seniora, Sołecka Gwizdka, jubileusz 20-lecia zespołu ludowego Byszewianie		90095 \$ 4210	0,00	
	Wsparcie działalności zespołu ludowego Byszewianie		90095 \$ 4210	952,89	950,79
				29 952,89	29 910,98
DOBIESZKÓW	Organizacja imprezy sołeckiej "Święto smakosza"		90095 \$ 4210	1 500,00	1 490,98
			90095 \$ 4300	500,00	500,00
	Organizacja imprezy sołeckiej z okazji Dnia Dziecka		90095 \$ 4210	2 118,49	2 118,49
			90095 \$ 4300	1 281,51	1 280,00
	Zakup namiotu biesiadnego		90095 \$ 4210	2 700,00	2 699,85
	Organizacja imprezy sołeckiej z okazji obchodów Święta Niepodległości 11-go Listopada		90095 \$ 4210	2 500,00	2 390,41
	Przedłużacze elektryczne		90095 \$ 4210	500,00	499,76
	Zakup przenośnych lamp oświetleniowych		90095 \$ 4210	500,00	496,13
	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w Dobieszkowie wg opracowanej dokumentacji technicznej "Rozbudowa oświetlenia drogi gminnej nr 106314E w Dobieszkowie - odcinek bez infrastruktury"	90015 \$ 6050		5 000,00	5 000,00
				16 600,00	16 475,62
GRABINA	Uzupełnienie (dowieszenie) lamp na ul. Leśnej		90015 \$ 4210	0,00	
	Postawienie wiaty przystankowej we wsi Bukowiec	60004 \$ 6050		0,00	
	Przebudowa ul. Akacjowej i Grabowej w Bukowcu	60016 \$ 6050		20 000,00	20 000,00
	Wykonanie przyłącza wodociągowego do działki sołeckiej		90095 \$ 4300	0,00	
	Zakup desek oraz wykonanie ścian altany sołeckiej	90095 \$ 6050		5 500,05	5 500,05
	Wykonanie projektu przyłącza wodociągowego do działki sołeckiej		90095 \$ 4300	400,00	400,00
KALONKA	Dowieszenie 3 lamp na ulicy Leśnej		90015 \$ 4300	1 600,00	1 599,98
				27 500,05	27 500,03
			90095 \$ 4210	3 637,10	3 636,86

Nazwa sołectwa	Nazwa zadania	Klasyfikacja budżetowa		Plan na zadanie	Wykonanie wydatków
		Wydatki majątkowe	Wydatki bieżące		
KOPANKA	Działalność świetlicy wiejskiej, konserwacja placu zabaw, utrzymanie ładu i porządku na placu		90095 \$ 4300	2 759,20	2 759,20
	Działalność Klubu Seniorów		90095 \$ 4210	1 500,00	1 499,87
	Montaż punktów świetlnych na ulicy Aksamitnej (II etap)	90015 \$ 6050		15 000,00	15 000,00
	Montaż punktów świetlnych na ulicy Narcyzowej (II etap)	90015 \$ 6050		12 000,00	12 000,00
	Projekt oświetlenia na ulicy Malwowej	90015 \$ 6050		3 500,00	3 500,00
				38 396,30	38 395,93
	Oświetlenie ulicy Aksamitnej	90015 \$ 6050		10 000,00	10 000,00
	Oświetlenie ul. Pszenicznej w Wódce	90015 \$ 6050		10 000,00	10 000,00
	Progi zwalniające 2 szt.		60016 \$ 4210	4 600,00	4 024,56
			60016 \$ 4300	1 400,00	907,87
KSAWERÓW	Remont wiat przystankowych		60004 \$ 4300	1 500,00	1 500,00
	Koszenie poboczy, placu sołeckiego		90095 \$ 4300	1 500,00	1 500,00
	Spotkania mieszkańców, pobudzenie aktywności obywatelskiej		90095 \$ 4210	0,00	
	Integracja mieszkańców-spotkanie andrzejkowo-mikołajkowe, zakup art. spożywczych, naczyń jednorazowych		90095 \$ 4210	500,00	
	Utworzenie drogi w Dąbrowie od końca drogi asfaltowej w kierunku Bukowca do pierwszego zakrętu w prawo		60016 \$ 4210	1 263,09	1 263,09
			60016 \$ 4300	369,03	369,00
				31 132,12	29 564,52
	Wykonanie przyłącza wody do placu sołeckiego	90095 \$ 6050		4 000,00	3 936,00
	Koszenie placów, poboczy (zakup materiałów eksploatacyjnych do kosiarek - paliwo, oleje)		90095 \$ 4210	500,00	495,78
	Posadowienie budynku gospodarczego na placu sołeckim w Ksawerowie	90095 \$ 6050		9 367,95	9 367,95
LIPINY				13 867,95	13 799,73
	Wykazanie poboczy i rowów na terenie Sołectwa oraz Placu Sołeckiego		90095 \$ 4300	3 800,00	3 701,00
	Wynajem i obsługa przenośnej toalety TOI TOI		90095 \$ 4300	1 000,00	918,00
	Zakup i montaż systemu zabezpieczającego teren Placu Sołeckiego		90095 \$ 4210	2 700,00	2 700,00
	Doposażenie Placu Sołeckiego w stojak na rowery		90095 \$ 4210	920,00	430,50
			90095 \$ 4300	80,00	80,00

Nazwa sołectwa	Nazwa zadania	Klasyfikacja budżetowa		Plan na zadanie	Wykonanie wydatków
		Wydatki majątkowe	Wydatki bieżące		
MOSKWA	Wydarzenia integracyjne - Dzień Dziecka, Dzień Seniora, Mikołajki, Powitanie lata (koszty wynajmu, zakupów produktów i prezentów), umowa na usługę oprawy muzycznej 1.000,00 zł		90095 \$ 4170	1 000,00	1 000,00
			90095 \$ 4210	2 000,00	1 999,17
			90095 \$ 4300	2 200,00	2 200,00
	Wykonanie podbitki na przystankach autobusowych w Lipinach		60004 \$ 4300	1 500,00	1 437,52
	Projekt oraz częściowe wykonanie oświetlenia na osiedlu w Lipinach	90015 \$ 6050		12 000,00	12 000,00
	Zakup namiotu/pawilonu na potrzeby Sołectwa		90095 \$ 4210	2 800,00	2 800,00
			90095 \$ 4300	200,00	200,00
	Drobne naprawy i konserwacje na terenie Sołectwa Lipiny		90095 \$ 4210	466,94	395,90
			90095 \$ 4300	842,55	842,55
				31 509,49	30 704,64
MOSKWA	Zawieszenie lamp oświetleniowych (3 szt. w stronę Lipin)	90015 \$ 6050		15 000,00	15 000,00
	Pielęgnacja zieleni		90095 \$ 4300	0,00	
			90095 \$ 4170	1 200,00	1 200,00
	Zakup paliwa i materiałów eksploatacyjnych do kosiarki oraz materiałów do bieżących napraw placu sołeckiego		90095 \$ 4210	500,00	468,84
	Organizacja spotkań i wydarzeń w sołectwie (zakupy 1.515,13 zł, umowa zlecenie 700,00 zł)			700,00	700,00
			90095 \$ 4210	1 515,13	1 493,86
				18 915,13	18 862,70
	Przeгляд i konserwacja klimatyzatora		90095 \$ 4300	500,00	492,00
	Naprawy bieżące placu sołeckiego i świetlicy		90095 \$ 4210	24,00	24,00
			90095 \$ 4300	1 976,00	1 976,00
NATOLIN	Zakup paliwa, filtrów, oleju, konserwacja kosiarek		90095 \$ 4210	500,00	403,96
	Zakup i zamontowanie tablicy informacyjnej		90095 \$ 4300	0,00	
	Zakup czterech kompletów biesiadnych		90095 \$ 4210	1 300,00	1 300,00
	Pielęgnacja roślinności na placu centrum wsi, wykaszanie poboczy - umowa zlecenie		90095 \$ 4170	1 900,00	1 890,60
	Wyjazd szkoleniowy		90095 \$ 4300	2 000,00	2 000,00
	Spotkanie integracyjne (Dzień Dziecka, Dzień Sąsiada, Pożegnanie Lata, Dzień Seniora, Wigilia Sołecka); oprawa muzyczna umowa zlecenie 1.000,00 zł		90095 \$ 4170	50,00	
			90095 \$ 4210	3 980,00	3 897,10
			90095 \$ 4300	970,00	970,00

Nazwa sołectwa	Nazwa zadania	Klasyfikacja budżetowa		Plan na zadanie	Wykonanie wydatków
		Wydatki majątkowe	Wydatki bieżące		
NOWE SKOSZEWY	Zakup strojów sportowych dla drużyny mieszkańców "FC Natolin" (Seniorzy)		92605 \$ 4210	800,00	800,00
	Budowa drogi w miejscowości Natolin (Natolin 11) od drogi serwisowej do posesji o nr 18	60016 \$ 6050		17 981,00	17 981,00
	Naprawa dróg gminnych w naszym sołectwie		60016 \$ 4300	0,00	
				31 981,00	31 734,66
	Zakup paliwa i materiałów eksploatacyjnych oraz usług serwisowych do kosi spalinowej i kosiarki		90095 \$ 4210	550,00	281,03
	Zakup materiałów do odnowienia infrastruktury w sołectwie		90095 \$ 4210	54,57	54,57
			90095 \$ 4300	495,43	495,43
	Zakup dwóch ławek z oparciem		90095 \$ 4210	1 107,00	1 107,00
			90095 \$ 4300	93,00	93,00
	Zakup upominków, nagród, zakup artykułów spożywczych i przemysłowych do przygotowania poczęstunku podczas spotkań i uroczystości organizowanych w sołectwie		90095 \$ 4210	1 751,61	1 751,45
PLICHTÓW			90095 \$ 4300	22,00	22,00
	Zakup zestawu do piłki siatkowej oraz materiałów i usług niezbędnych do wykonania boiska siatkówki plażowej		90095 \$ 4210	2 405,01	2 405,00
	Zakup urządzenia zabawowego dla dzieci		90095 \$ 4210	1 783,50	1 783,50
			90095 \$ 4300	116,50	116,50
	Zakup usługi czyszczenia kabiny toaletowej		90095 \$ 4300	300,00	216,00
	Zakup garażu i materiałów niezbędnych do jego posadowienia		90095 \$ 4210	1 500,00	1 500,00
			90095 \$ 4300	400,00	400,00
	Zawarcie umowy zlecenie na dbanie o estetykę placu rekreacyjnego "Centrum wsi"		90095 \$ 4170	2 000,00	2 000,00
				13 773,61	13 420,47
	Zakup sprzętu AGD		90095 \$ 4210	0,00	0,00
	Zakup urządzeń gastronomicznych		90095 \$ 4210	2 435,00	2 204,75
			90095 \$ 4300	65,00	32,90
	Zlecenie wykonania projektu oświetlenia ulicznego w miejscowości Plichtów	90015 \$ 6050			
	Organizacja spotkań i imprez integracyjnych dla mieszkańców wsi Plichtów		90095 \$ 4170 90095 \$ 4210	0,00 3 000,00	2 998,88

Nazwa sołectwa	Nazwa zadania	Klasyfikacja budżetowa		Plan na zadanie	Wykonanie wydatków
		Wydatki majątkowe	Wydatki bieżące		
	Zakup sprzętu sportowego		90095 \$ 4210	470,00	470,00
			90095 \$ 4300	15,00	15,00
	Zakup piłek		90095 \$ 4210	95,00	92,00
			90095 \$ 4300	20,00	18,45
	Naprawa, konserwacja mienia sołeckiego i infrastruktury sołeckiej oraz pielęgnacja zieleni		90095 \$ 4210	200,00	196,10
			90095 \$ 4300	800,00	800,00
	Zakup znaków informacyjnych		90095 \$ 4210	177,39	177,39
	Ogrodzenie placu sołeckiego w Plichtowie (centrum wsi Plichtów) - etap II		90095 \$ 4300	2 600,00	2 600,00
	Wyjazd mieszkańców na targi ogrodnicze		90095 \$ 4300		
	Wynajem przenośnej toalety		90095 \$ 4300	400,00	222,42
	Zakup sprzętu sportowego do piłki nożnej		90095 \$ 4210	1 400,00	1 392,92
	Zakup gazonów na rośliny		90095 \$ 4210	300,00	279,92
	Zakup namiotu		90095 \$ 4210	1 400,00	1 400,00
STARE SKOSZEWY	Zakup dzbanków termicznych		90095 \$ 4210	220,00	213,53
			90095 \$ 4300	30,00	
	Zakup sprzętu do ćwiczeń (powietrzna siłownia)		90095 \$ 4210	3 934,00	2 689,00
			90095 \$ 4300	16,00	16,00
	Zakup koszy na śmieci		90095 \$ 4300	300,00	300,00
				17 877,39	16 119,26
	Wykonanie oświetlenia drogi Przysiółku Rosyjka i w obrębie skrzyżowania dróg w kierunku Nowe Skoszewy Głogowiec	90015 \$ 6050		19 600,00	19 600,00
	Wykonanie utwardzenia drogi gminnej 106313E od posesji nr 77 do końca		60016 \$ 4210	5 000,00	
	Wykazanie poboczy		60016 \$ 4300	200,01	200,01
	Poprawa nawierzchni i wykonanie odwodnienia drogi na Przysiółku Głąbie		60016 \$ 4300	0,00	
	Zakup artykułów spożywczych i przemysłowych - organizacja spotkań sołeckich		90095 \$ 4210	294,38	294,02
				25 094,39	20 094,03

Nazwa sołectwa	Nazwa zadania	Klasyfikacja budżetowa		Plan na zadanie	Wykonanie wydatków
		Wydatki majątkowe	Wydatki bieżące		
TEOLIN	Koszenie i porządkowanie placu sołeckiego na podstawie umowy cywilnoprawnej - preferowana forma umowa zlecenia z mieszkańcem/mieszkańcami Gminy Nowosolna		90095 \$ 4170	2 500,00	2 500,00
	Zakup kosi spalinowej marki (np. Stihl)		90095 \$ 4210	1 500,00	1 500,00
	Serwis toalety TOI TOI z serwisem rozruchowym na początku sezonu		90095 \$ 4300	350,00	302,40
	Serwis i zakup materiałów eksploatacyjnych oraz paliwa do kosiarek; konserwacja, bieżące naprawy oraz konieczna rozbudowa urządzeń posadowionych na placu; pozostałe naprawy i materiały bieżące niezbędne do utrzymania bezpieczeństwa, czystości oraz dobrego wizerunku sołectwa; zakup środków ochrony roślin, nasadzeń, w tym zlecenie koniecznych prac ogrodniczych; zakup drobnego wyposażenia i/lub materiałów budowlanych do rozbudowy miejsca na ognisko/grill na placu sołeckim (w tym m.in. cement, beton, piasek, obrzeża, widelce ogniskowe itp.)		90095 \$ 4210	407,00	360,50
			90095 \$ 4300	950,00	950,00
WIĄCZYŃ DOLNY	Wyjazd edukacyjno-integracyjny dla mieszkańców Teolina, w tym koszty przejazdu autokarem, bilety wstępu (opcjonalnie koszty posiłku)		90095 \$ 4300	9 891,10	9 871,00
			90095 \$ 4430	108,90	108,90
				15 707,00	15 592,80
	Poprawienie estetyki sołectwa i bieżące utrzymanie placu, w tym:	90095 \$ 6050		6 000,00	6 000,00
	* ułożenie kostki brukowej pod altaną		90095 \$ 4300	1 200,00	1 200,00
	* malowanie stołów i altany		90095 \$ 4300	0,00	
	* przeciąganie prądu do altany		90015 \$ 4210	1 000,00	503,14
	* koszenie placu		90095 \$ 4300	2 000,00	1 548,00
	Zorganizowanie spotkania integracyjnego mieszkańców święto wsi Wiączyń Dolny, uroczystości okolicznościowe, w tym:				
	* Dzień Dziecka		90095 \$ 4210	494,39	600,00
			90095 \$ 4300	600,00	600,00
	* Paczki Mikołajkowe		90095 \$ 4210	1 500,00	1 498,89
	* Impreza sołecka wraz z oprawą muzyczną (umowa zlecenia) 600,00 zł		90095 \$ 4170	600,00	0,00
			90095 \$ 4210	1 400,00	984,10

Nazwa sołectwa	Nazwa zadania	Klasyfikacja budżetowa		Plan na zadanie	Wykonanie wydatków
		Wydatki majątkowe	Wydatki bieżące		
	*Dzień Seniora		90095 § 4210	1 500,00	1 181,48
	Zakup i montaż urządzeń rekreacyjnych i zabawowych wraz z przygotowaniem terenu		90095 § 4210	5 518,80	4 600,20
			90095 § 4300	50,00	50,00
		90095 § 6060		5 731,20	5 731,20
				27 594,39	23 897,01
		Razem		369 524,41	349 296,95

Źródło: Urząd Gminy Nowosolna

2.6 INFRASTRUKTURA

Rozbudowa i dbałość o infrastrukturę jest ciągłym zadaniem samorządu. Zawsze brakuje środków w budżecie, dlatego należy ważyć pomiędzy pilnymi potrzebami a ograniczonymi możliwościami finansowymi. Dlatego Rada Gminy z dużą rozważą podejmuje decyzje budżetowe przeznaczając środki na konkretne inwestycje. W 2018 roku zrealizowano szereg działań infrastrukturalnych (opisanych w rozdziale 2.10 INWESTYCJE).

W roku 2018 w ramach bieżących napraw Zakład Gospodarki Komunalnej Gminy Nowosolna wykonywał prace związane z drogami o nawierzchni utwardzonej i nieutwardzonej. Ilość materiału wykorzystana przy wykonywaniu naprawy dróg o nawierzchni bitumicznej w 2018 roku wyniosła 213,14 Mg (megatony), a o nawierzchni z kruszywa 1.495 Mg.

Infrastruktura gazowa, energetyczna i wodociągowa ulega stałej rozbudowie i modernizacji.

Tabela 6 Rozbudowa infrastruktury 2018 r.

Rodzaj rozbudowanej sieci	Długość [m]
Sieć gazowa	275,07
Sieć energetyczna	1721,5
Sieć wodociągowa	170

Źródło: Urząd Gminy Nowosolna

Organizatorem transportu zbiorowego na terenie gminy Nowosolna jest Zarząd Dróg i Transportu w Łodzi, usługa ta jest wykonywana przy użyciu taboru MPK – Łódź. Długość przejechanych kilometrów w 2018 r. wynosi 264.475 km.

2.7 GOSPODARKA ODPADAMI¹

W 2018 r. na terenie Gminy Nowosolna usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, zarówno z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, jak i z nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjne, realizował przedsiębiorca, wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego – Remondis Sp. z o.o.

W 2018 r. Gmina Nowosolna uzyskała wymagany rozporządzeniem poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, tj. 44 % (wymagany poziom w 2018 r. wynosił 30 % lub

¹ Szczegółowe dane można znaleźć w dokumentcie: „ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY NOWOSOLNA 2018 zamieszczonym na stronach BIP Urzędu Gminy Nowosolna”

więcej), jak również wywiązała się z obowiązku uzyskania odpowiedniego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne, który w 2018 r. wyniósł **100 %** (wymagany poziom w 2018 r. wynosił 50 % lub więcej).

W 2018 r. zebrano następujące ilości odpadów gromadzonych selektywnie w ramach tzw. „frakcji suchej”

- 1) tworzyw sztucznych (w tym opakowań wielomateriałowych) – 62,200 Mg;
- 2) szkła – 133,560 Mg;
- 3) papieru – 57,900 Mg.

Ilość odpadów komunalnych pozostałych po segregacji zmniejszyła się w stosunku do 2017 roku o ok. 1,5 %, tj. 15,68 megaton – w 2017 roku wynosiła 1149,640 megatony, natomiast w 2018 r. wyniosła 1133,960 megatony.

W związku ze złożeniem przez właścicieli nieruchomości kolejnych deklaracji uwzględniających możliwość oddawania odpadów typu „BIO” (w tym głównie zielonych), pogorszeniu uległ poziom ograniczania masy odpadów biodegradowalnych przekazywanych do dalszego przetwarzania. Ilość odpadów tego rodzaju zwiększyła się o 64,60 Mg, czyli o ok. 17% w stosunku do ubiegłego (2017) roku – w 2017 roku zebrano 384,220 Mg tego rodzaju odpadów, zaś w 2018 r. – 448,820 Mg.

Obecnie Gmina Nowosolna zapewnia odbiór wszystkich wymaganych przepisami prawa rodzajów odpadów komunalnych w ramach Mobilnego PSZOK. Z uwagi na ustawowy obowiązek utworzenia stacjonarnego punktu lub podpisania porozumienia, w 2019 roku prowadzone będą kolejne rozmowy z sąsiednimi gminami, zmierzające do nawiązania jak najszybszej współpracy we wskazanym zakresie. W sytuacji nieosiągnięcia porozumienia rozważona zostanie możliwość utworzenia samodzielnego (stacjonarnego) PSZOK.

Liczba nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne wg stanu na dzień 31.12.2018 r. wynosiła 122 (obejmuje zarówno osoby fizyczne przebywające sezonowo, tj. w okresie od kwietnia do października każdego kolejnego roku kalendarzowego, jak i przedsiębiorstwa, ogrody działkowe, placówki oświatowe, sklepy oraz innego rodzaju instytucje znajdujące się na terenie Gminy Nowosolna).

2.8 POLITYKA SPOŁECZNA

2.8.1 EDUKACJA

Zgodnie z ustawą z 14 grudnia 2016 roku przepisy wprowadzające ustawę – Prawo Oświatowe z dniem 1 września 2017 roku, każda sześcioletnia szkoła podstawowa działająca na podstawie ustawy o systemie oświaty, z mocy prawa przekształciła się w 8-letnią szkołę podstawową, a gimnazja ulegają likwidacji z mocy ustawy poprzez wygaszanie lub przekształcenie. W Gminie Nowosolna funkcjonują:

- Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Lipinach z oddziałami przedszkolnymi;
- Szkoła Podstawowa im. Króla Władysława Jagiełły w Starych Skoszewach z oddziałami przedszkolnymi;
- Gimnazjum im. Władysława Stanisława Reymonta w Wiączyńiu Dolnym;
- Niepubliczne Przedszkole Ekologiczne EKOLUDEK w Natolinie.

Tabela 7 Liczba uczniów w gminie Nowosolna w latach 2016-2018

	2016/2017	2017/2018
Szkoła podstawowa	265	298
Gimnazjum	215	141
Suma	480	439

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd kwiecień 2019 r.

Liczba dzieci korzystających z opieki przedszkolnej w ostatnich latach systematycznie rośnie. W latach 2017/2018 objętych wychowaniem przedszkolnym zostało 147 dzieci tj. o 11 więcej niż w roku poprzednim.

Specyficzne położenie Gminy w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym daje dzieciom i młodzieży dostęp do ogromnych zasobów edukacyjnych Łodzi.

Ponadto w 2018 roku utworzył się w gminie prywatny żłobek E-MALUCH w Kalonce, a od września funkcjonuje szkoła podstawowa oo. Bernardynów z oddziałami przedszkolnymi w Wiączyńiu Dolnym.

2.8.2 KULTURA

Prowadzeniem działalności o charakterze kulturalno-edukacyjnym zajmuje się Gminno Parkowe Centrum Kultury i Ekologii w Plichowie. Centrum prowadzi dwie świetlice wiejskie, w Byszewach i w Kalonce. GPCKiE prowadzi szereg zajęć o charakterze stałym, w tym:

- joga;
- tai chi;

- gimnastyka rehabilitacyjna;
- aerobik;
- zajęcia rytmiczno-ruchowe dla dzieci;
- język angielski na różnych poziomach;
- nauka gry na gitarze, keyboardzie;
- różne zajęcia taneczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych;
- różne zajęcia plastyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych;
- studio piosenki;
- kurs komputerowy;
- warsztaty z druku 3D dla dzieci;
- warsztaty kulinarne;
- warsztaty teatralne;
- próby zespołu Byszewianie.

Oprócz zajęć o charakterze stałym w 2018 r. zorganizowano dla mieszkańców m.in.:

- Styczeń:
 - Orszak Trzech Króli;
 - Noworoczny koncert kolęd;
 - Smerfny Bal Karnawałowy;
 - Liczne oferty związane z feriami szkolnymi;
- Luty:
 - Liczne oferty związane z feriami szkolnymi;
 - Projekt Asystentura Osoby Niepełnosprawnej;
- Marzec:
 - Koncert z okazji Dnia Kobiet;
 - Konkurs plastyczny „Tajemnicze miejsca powiatu łódzkiego wschodniego”;
 - Turniej Tenisa Stołowego Memoriał im. Ignacego Zbigniewa Pietrusewicza we współpracy z Gminą Nowosolna, Starostwem Powiatowym Łódzkim Wschodnim, Powiatowym Zrzeszeniem Ludowych Zespołów Sportowych Powiatu Łódzkiego Wschodniego oraz Szkołą Podstawową im. Wł. Jagiełły w Starych Skoszewach;
 - Otwarty konkurs tańca „Tańczyć każdy może”;
- Kwiecień:
 - Koncert patriotyczny z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę;

- Maj:
 - Święto Gminy Nowosolna;
- Czerwiec:
 - Noc Kupały – Sobótki;
 - Nocne Świecenie w GPCKiE we współpracy z Parkiem Krajobrazowym Wzniesień Łódzkich;
 - Święto Pszczoły 2018 – Piknik Rodzinny;
- Lipiec:
 - Wycieczki z GPCKiE;
 - Wyjazd wakacyjny „Kapitańskie Wakacje”;
- Sierpień:
 - Dożynki Gminne;
- Październik:
 - Jubileuszowy koncert chóru DYSONANS z Kalonki;
 - Konkurs literacki;
- Listopad:
 - Liczne imprezy z okazji obchodów 100-lecia niepodległości Polski;
 - Zabawa mikołajkowa;
- Grudzień:
 - Wyjazd na spektakl „Mazowsze - Betlejem Polskie”;

2.8.3 OPIEKA SPOŁECZNA I OCHRONA ZDROWIA

Podstawowe wydatki na opiekę społeczną kształtowały się następująco:

- Składki zdrowotne: 4.082,10 zł;
- Składki zdrowotne dla podopiecznych pobierających zasiłek na opiekuna i na świadczenia pielęgnacyjne: 3.957,12 zł;
- Zasiłki okresowe dla podopiecznych: 25.867,00 zł;
- Zasiłki stałe dla podopiecznych: 53.125,42 zł;
- Dożywianie dzieci w szkołach, zasiłki celowe na zakup żywności: 27.803,00 zł;
- Świadczenia Wychowawcze: 3.042.701,90 zł;

- Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, Świadczenia rodzicielskie, Zasiłki pielęgnacyjne, Świadczenia pielęgnacyjne, Specjalny zasiłek opiekuńczy, Fundusz Alimentacyjny: 1.060.269,89 zł;
- Świadczenia Dobry Start: 219.300,00 zł.

Ważną rolę w systemie opieki społecznej pełnią asystenci rodziny. Na wniosek pracownika socjalnego asystent objął opieką 5 rodzin ze względu na problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi, niepełnosprawność, alkoholizm. Ogólnie wsparciem było objętych 10 dzieci. W jednej rodzinie zastosowany był środek zapobiegawczy w formie dozoru kuratora.

W 2018 r. Gminie Nowosolna było 5 rodzin zastępczych:

- 2 rodziny – zawodowa każda z 1 dzieckiem;
- 2 rodziny – niezawodowa każda 1 dzieckiem;
- 1 rodzina – spokrewniona z 4 dzieci.

Gmina finansowała pobyt 4 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej i pobyt 1 jednego dziecka w rodzinie niezawodowej w łącznej w kwocie: 18.988,68 zł.

Ponadto Gmina Nowosolna wspiera rodziny poprzez:

- realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Nowosolna na lata 2017-2019;
- realizację ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Wypłacono świadczenia dla 578 dzieci na kwotę: 3.086.499,40 zł;
- realizacja rozporządzenia „Dobry start” dla 732 dzieci na kwotę: 226.610,00 zł;
- realizacja ustawy Karty Dużej Rodziny: 18 rodzin - 47 dzieci;
- stypendia i zasiłki szkolne: 28 uczniów na kwotę 25.532,00 zł;
- porady psychologa dla osób dorosłych w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla 27 osób co przełożyło się na 93 spotkania terapeutyczne.

Interesującą ofertą dla mieszkańców był Projekt Centrum Usług Społecznych „WISIENKA” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. W ramach projektu realizowano różne zadania. W 2018 roku w ramach zadania 2 – Wsparcie osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych przez Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Nowosolna uczestniczyło 5 osób z terenu Gminy Nowosolna. W ramach zadania 7 – Rozwój specjalistycznych usług w miejscu zamieszkania realizowanego przez partnera Stowarzyszenie Inicjatywa Rozsądnych Polaków

dowożono posiłki dla 4 osób z terenu Gminy Nowosolna. W ramach zadania 5 – Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego dla powiatu łódzkiego wschodniego realizowanego przez partnera Gminę Koluszki – wypożyczono sprzęt rehabilitacyjny dla 1 osoby z terenu Gminy Nowosolna.

W ramach ochrony zdrowia zorganizowano dla różnych grup społecznych szereg wydarzeń w formie lekcji, webinarium, konferencji i pogadanek:

- Akademia Bezpiecznego Puchatka;
- Alkohol – prawda i mity;
- Bez uzależnień;
- Bezpieczne wakacje - subkultury, uzależnienia, nowe grupy rówieśnicze;
- Cyberprzemoc;
- Cykl zajęć z zakresu promocji zdrowego stylu życia oraz udzielania pierwszej pomocy;
- Dyżur w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym;
- Higiena jamy ustnej;
- Jestem OK!;
- Lekki plecak to zdrowy plecak;
- Mleko, warzywa i owoce w każdej szkole;
- Śniadanie daje moc;
- Użyjmy narzędzi cyfrowych, aby porozmawiać o tolerancji – warsztaty nt. przeciwdziałania przemocy rówieśniczej;
- Wpływ technologii medialnej (gry komputerowe, telefon komórkowy, internet) na rozwój psychofizyczny dziecka;
- Zagrożenia wynikające ze współczesnych uzależnień (narkotyki, dopalacze, smartfony, gry komputerowe, internet);
- Zjawisko cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży.

2.9 WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi upoważnionymi podmiotami miała charakter finansowy oraz pozafinansowy.

W roku 2018 zostały zrealizowane następujące zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu na terenie Gminy Nowosolna.

- Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży w różnych kategoriach wiekowych oraz osób dorosłych, w zakresie piłki nożnej, piłki

siatkowej, tenisa stołowego, koszykówki, badmintonu, lekkoatletyki, itp. w oparciu o szkolną oraz gminną bazę sportową, poprzez szkolenia oraz organizowanie lub uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym, na terenie Gminy Nowosolna i na rzecz mieszkańców Gminy Nowosolna w tym:

- organizacja i udział w szkoleniach sportowych,
 - organizacja i udział we współzawodnictwie sportowym na terenie Gminy oraz poza granicami Gminy,
 - organizacja i uczestnictwo w imprezach sportowo – rekreacyjnych,
 - organizowanie turniejów i zawodów.
- Upowszechnianie gier zespołowych na terenie Gminy Nowosolna i wśród mieszkańców Gminy Nowosolna ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, w tym:
 - organizacja i udział w szkoleniach sportowych,
 - organizacja i udział we współzawodnictwie sportowym na terenie Gminy Nowosolna oraz poza jej granicami,
 - organizacja i uczestnictwo w imprezach sportowo – rekreacyjnych,
 - udział w rozgrywkach ligowych, krajowych i rozgrywkach międzynarodowych.
 - Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu na terenie Gminy Nowosolna i wśród mieszkańców Gminy poprzez organizację biegów długodystansowych i treningów biegowych na terenie Gminy Nowosolna, w tym:
 - organizacja biegów krótko i długodystansowych,
 - organizacja treningów biegowych,
 - organizacja i udział we współzawodnictwie sportowym na terenie Gminy Nowosolna.

Całkowity koszt przyznanych dotacji wyniósł 64.500,00 zł. Koszt zrealizowanych zadań wyniósł 64.426,00 zł. W ramach przyznanych dotacji organizacje pozarządowe zrealizowały następujące zadania:

- UPKS „BULA” – upowszechnianie gry w bule wśród mieszkańców Gminy Nowosolna ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży:
 - cykl otwartych turniejów wiosennych „Trzy razy TAK dla PENTANQUE”, „ Marzanna Cup - turniej dubletów, Prima Aprilis Cup - turniej dubletów, Indywidualne Mistrzostwa Łodzi - turniej singlowy,

- w ramach projektu „Gram i uczyć grać w bule” przeprowadzono promocyjne zajęcia i naukę gry w Gimnazjum w Wiączyńcu Dolnym,
- uczestnictwo w rozgrywkach międzyszkolnych, ligowych turniejach krajowych oraz mistrzostwach Polski,
- organizacja szkoleń, treningów oraz zajęć instruktażowych dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych z terenu Gminy Nowosolna oraz nauczycieli wychowania fizycznego,
- organizacja otwartych turniejów dla amatorów,
- przeprowadzenie renowacji boisk do gry oraz obiektu klubowego, uruchomienie nieodpłatnej wypożyczalni sprzętu,
- na terenie bulodromu w GPCKiE w Plichtowie wykonano tablicę informacyjną z instrukcją gry w bule.

W przeprowadzonych prezentacjach i turniejach wzięło udział łącznie ok. 200 osób.

- LKS „KALONKA-KOPANKA”- upowszechnianie gry w piłkę nożną wśród mieszkańców Gminy Nowosolna ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży:
 - organizowanie szkoleń sportowych dla dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej,
 - organizacja i udział we współzawodnictwie sportowym na terenie Gminy Nowosolna oraz poza jej granicami,
 - organizacja i uczestnictwo w imprezach sportowo-rekreacyjnych,
 - organizacja turniejów oraz zawodów sportowych,
 - prowadzenie treningów w zakresie piłki nożnej,
 - udział w rozgrywkach ligowych oraz imprezach gminnych.

Zawodnicy uprawnieni do gry wzięli udział w 8 rozgrywkach sportowych. Brali także udział w sparingach na wyjeździe. W ramach współzawodnictwa sportowego rozegrano mecze ligowe.

- STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU GMINY NOWOSOLNA – upowszechnianie gry w piłkę nożną wśród mieszkańców Gminy Nowosolna:
 - w dniach 24.11.2018 – 22.12.2018 odbyły się zawody piłki nożnej „Zimowa Liga SGN”, w której uczestniczyło ok. 90 piłkarzy,
 - w trakcie realizacji zadania drużyna KP Byszewy rozegrała 28 meczów piłkarskich (19 meczów ligowych, 1 mecz Pucharu Polski, 8 meczów sparingowych),
 - przeprowadzono 80 treningów sportowych oraz 6 treningów dedykowanych dla juniorów,

- w meczach oraz treningach uczestniczyło ok. 45 mężczyzn, w tym 10 juniorów. Po rundzie jesiennej widać postęp sportowy drużyny, która awansowała w tabeli o 5 oczek.

Działania pozasportowe:

- w ramach pomocy pozafinansowej we współpracy z Fundacją Instytut Spraw Obywatelskich INSPRO w dniu 19 kwietnia 2018 roku zorganizowane zostało spotkanie i szkolenie dla przedstawicieli działających na terenie gminy Nowosolna organizacji pozarządowych, KGW, OSP, zespołów śpiewaczych dotyczące możliwości pozyskiwania wsparcia finansowego z środków unijnych i innych grantów. W spotkaniu wzięły udział łącznie 22 osoby,
- w ramach współpracy z Fundacją Instytut Spraw Obywatelskich INSPRO objęto pomocą organizację pozarządową będącą w trakcie organizacji. Udzielono usług doradczych polegających na wsparciu procesu rejestracji organizacji oraz udzieleniu porad formalno-prawnych,
- we wrześniu 2018 roku gminne Koła KGW przy wsparciu gminy uczestniczyły w Łódzkich Targach Ekonomii Społecznej,
- w ramach współpracy z Fundacją św. Ojca Pio w Kalonce gmina wspomagała organizację rajdu rowerowego i pieszego „Tour de Kalonka” a w grudniu 2018 we współpracy z Stowarzyszeniem NOWAsolna zorganizowano Konkurs „Magiczne Świąta”.

W ramach współpracy organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi w trybie ciągłym wysyła informacje dotyczące aktualnych konkursów i szkoleń przeznaczonych dla trzeciego sektora.

2.10 INWESTYCJE

W 2018 r. zrealizowano lub rozpoczęto realizację następujących zadań inwestycyjnych:

- „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Nowosolna: zadanie 1 – budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Natolin, zadanie 2 – przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Wódka:
 - Kanalizacja Natolin: Inwestycja zaplanowana w wysokości 103.645,00 zł. Zadanie zrealizowane w kwocie 103.194,34 zł;
 - Kanalizacja Natolin: Inwestycja zaplanowana w wysokości 2.706.738,00 zł. Zadanie zrealizowane w kwocie 2.703.663,00 zł;

- Przebudowa wodociągu Kopanka – Wódka – Kalonka Inwestycja zaplanowana w wysokości 218.325,00 zł. Zadanie zrealizowane w kwocie 215.250,00 zł;
- Wykonanie ciągu pieszo-jezdnego przy drodze powiatowej nr 1150E. Inwestycja zaplanowana w wysokości 968.000,00 zł. Zadanie zrealizowane przez Powiat Łódzki Wschodni. Zadanie zrealizowane w kwocie 967.610,00 zł;
- Budowa drogi w miejscowości Natolin (Natolin 11) od drogi serwisowej do posesji o nr 18 (w tym fundusz sołecki Natolin 17.981,00 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 35.962,00 zł. – opracowanie dokumentacji projektowej. Zadanie zrealizowane w kwocie 35.916,00 zł. Inwestycja zakończona;
- Budowa dróg osiedlowych w Kalonce, Kopance, Starych Skoszewach, Lipinach, Plichtowie, Moskwie, Grabinie, Bogini. Inwestycja zaplanowana w wysokości 1.657.685,64 zł. Zadanie zrealizowane w zakresie przyjętym w 2018 r. Zadanie zrealizowane w kwocie 1.350.511,08 zł. Zadanie wieloletnie;
- Odszkodowania za nieruchomości przejęte pod drogi. Inwestycja zaplanowana w kwocie 345.325,01. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 220.950,00 zł. Zadanie inwestycyjne zakończone;
- Poszerzenie drogi gminnej nr 106310E w Natolinie. Inwestycja zaplanowana w wysokości 107.893,42 zł. Zadanie zrealizowane w kwocie 90.410,29 zł. Zadanie zakończone;
- Przebudowa dróg na terenie Gminy Nowosolna - ulice: Leśna, Malinowa, Jeżynowa, Narcyzowa, Stokrotkowa, Poziomkowa, Brzozowa, Klonowa, Gwiazdzysta. Inwestycja zaplanowana w wysokości 2.276.226,00 zł. Zadanie zrealizowane w kwocie 2.229.980,48 zł. Zadanie wieloletnie;
- Przebudowa ul. Akacyjowej i Grabowej w Bukowcu (w tym fundusz sołecki Grabina 20.000,00 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 44.895,00 zł. Zadanie zrealizowane w kwocie 44.895,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w zakresie dokumentacji projektowej.
- "Ekologiczna Nowosolna - Park&Ride" (miejsce odpoczynku rowerzystów). Inwestycja zaplanowana w wysokości 4.980,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w zakresie dokumentacji projektowej. Zadanie zakończone. Zadanie zrealizowane w wysokości 4.980,00 zł.

- Zakup gruntów. Inwestycja zaplanowana w kwocie 50.000,00 zł. Zadanie zrealizowane w kwocie 44.154,42 zł. Zadanie zakończone;
- Zakup systemu do głosowania, systemu transmisji i nagrywania obrad rady gminy. Inwestycja zaplanowana w kwocie 20.000,00 zł. Zadanie zrealizowane w kwocie 19.677,54 zł. Zadanie zakończone;
- Przebudowa budynku Urzędu Gminy Nowosolna. Inwestycja zaplanowana w wysokości 300.000,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 300.000,00 zł. Zadanie inwestycyjne zakończone;
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej położonych na terenie Gminy Nowosolna - budynek Urzędu Gminy Nowosolna, inwestycja zaplanowana w wysokości 1.082.013,00 zł. Zadanie w trakcie realizacji. Zadanie inwestycyjne wieloletnie. Zadanie zrealizowano w kwocie 1.028.389,24 zł;
- Wdrożenie systemu e-administracji w Urzędzie Gminy Nowosolna. Inwestycja zaplanowana w wysokości 240.446,86 zł. Zadanie inwestycyjne zakończone . Zadanie zrealizowane w kwocie 209.037,21 zł;
- Zakup i instalacji monitoringu budynku Urzędu Gminy Nowosolna. Inwestycja zaplanowana w wysokości 30.000,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 30.000,00 zł. Inwestycja zakończona;
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej położonych na terenie Gminy Nowosolna budynek OSP Lipiny. Inwestycja zaplanowana w wysokości 398.369,07 zł. Zadanie w trakcie realizacji, zadanie wieloletnie. W roku 2018 wydatkowano 6.720,25 zł;
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej położonych na terenie Gminy Nowosolna budynek OSP Stare Skoszewy. Inwestycja zaplanowana w wysokości 237.090,00 zł. Zadanie w trakcie realizacji, zadanie wieloletnie. W okresie 2018 wydatkowano 8.655,25 zł;
- Zakup lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Lipiny. Inwestycja zaplanowana w kwocie 633.046,58 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane i zakończone. Zadanie zrealizowane w kwocie 633.046,58 zł;
- Zakup wyposażenia i sprzętu ratownictwa w imieniu własnym na rzecz ochotniczych straży pożarnych (defibrylatory, nożyce hydrauliczne, zestawy PSP R1, rozpieracz

ramienny, agregat hydrauliczny). Inwestycja zaplanowana w wysokości 113.217,60 zł.

Zadanie inwestycyjne zrealizowane. Zadanie zrealizowane w kwocie 113.217,60 zł;

- Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Starych Skoszewach. Inwestycja zaplanowana w wysokości 5.630.001,15 zł. Zadanie zrealizowane w kwocie 5.604.383,98 zł. Zadanie inwestycyjne wieloletnie. Wydatek niewygasający z upływem roku 2018 w kwocie 1.492.881,24 zł;

Rysunek 1 Szkoła Podstawowa w Starych Skoszewach po rozbudowie
źródło: Urząd Gminy Nowosolna

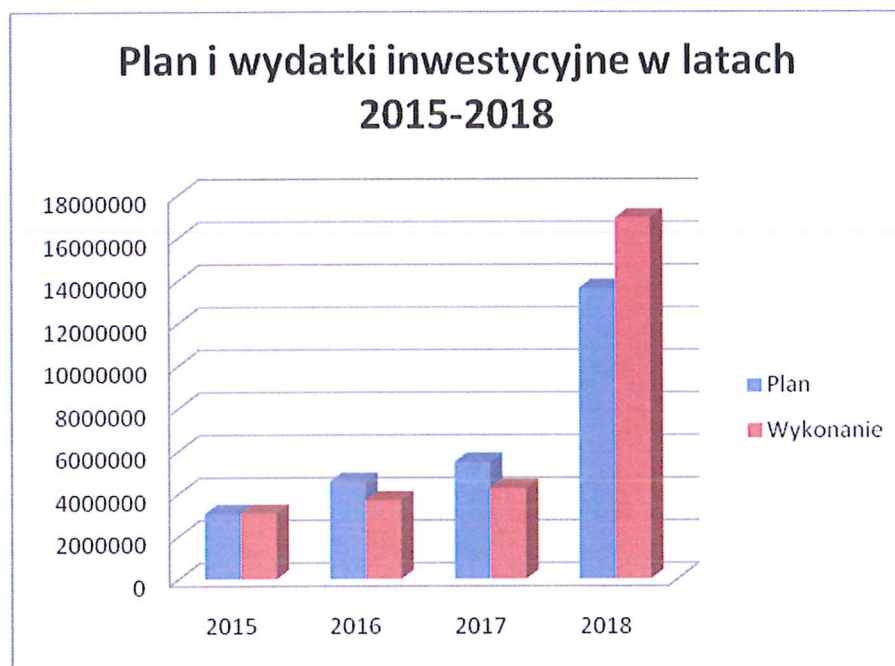
- Wykonanie odwodnienia terenu boiska przy SP w Lipinach. Inwestycja zaplanowana w wysokości 20.000,00 zł. Zadanie zrealizowane w kwocie 20.000,00 zł;
- Wykonanie ogrodzenia terenu oczyszczalni ścieków przy SP w Lipinach. Inwestycja zaplanowana w wysokości 25.000,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 25.000,00 zł i zakończone;

- Wykonanie parkingu przy SP w Lipinach. Inwestycja zaplanowana w wysokości 100.000,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 99.015,00 zł;
- Budowa oświetlenia(etap I)od nr30A do nr34 - Nowe Skoszewy Inwestycja zaplanowana w wysokości 2.500,00 zł. Zadanie zrealizowane w kwocie 2.500,00 zł. Zadanie inwestycyjne wieloletnie;
- Budowa oświetlenia ul. Klonowej. Inwestycja zaplanowana w kwocie 29.950,50 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 29.950,50 zł;
- Wykonanie oświetlenia drogi przysiółku Rosyjka i w obrębie skrzyżowania dróg w kierunku Nowe Skoszewy – Głogowiec w stronę (w tym Fundusz Sołecki Stare Skoszewy 19.600,00 zł) Inwestycja zaplanowana w wysokości 39.200,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 29.999,70 zł;
- Montaż punktów świetlnych na ulicy Aksamitnej (II etap) - Kalonka (w tym Fundusz Sołecki 15.000,00 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 30.000,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 29.570,00 zł;
- Montaż punktów świetlnych na ulicy Narcyzowej (II etap) - Kalonka (w tym Fundusz Sołecki 12.000,00 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 24.000,00 zł. Zadanie zrealizowane w kwocie 24.000,00;
- Oświetlenie ul. Pszenicznej w Wódce (w tym Fundusz Sołecki Kopanka 10.000,00 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 20.000,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 19.926,00 zł;
- Oświetlenie ulicy Aksamitnej (w tym Fundusz Sołecki Kopanka 10.000,00 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 20.000,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 19.680,00 zł;
- Projekt oraz częściowe wykonanie oświetlenia na osiedlu w Lipinach (w tym fundusz sołecki Lipiny 12.000,00 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 29.000,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 28.905,00 zł;
- Projekt oświetlenia na ul. Malwowej (w tym fundusz sołecki Kalonka 3 500,00 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 3.500,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 3.500,00 zł;
- Rozbudowa oświetlenia drogi gminnej nr 106325E w miejscowości Byszewy Majątek (w tym Fundusz Sołecki 5.500,00 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 10.947,00 zł. Zadanie zrealizowane w kwocie 10.947,00 zł;

- Rozbudowa oświetlenia drogi powiatowej nr 1150 w miejscowości Byszewy (w tym fundusz sołecki 16.000,00 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 32.000,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 31.980,00 zł;
- Rozbudowa oświetlenia ulicznego w Dobieszkowie wg opracowanej dokumentacji technicznej "Rozbudowa oświetlenia drogi gminnej nr 106314E w Dobieszkowie - odcinek bez infrastruktury" (w tym Fundusz Sołecki 5.000,00 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 10.000,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 10.000,00 zł;
- Zawieszenie lamp oświetleniowych – 3 szt. w stronę Lipin (w tym Fundusz Sołecki 15.000,00 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 35.000,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 35.000,00zł;
- Posadowienie budynku gospodarczego na placu sołeckim w Ksawerowie (w tym fundusz sołecki Ksawerów 9.367,95 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 14.367,95 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 14.367,95 zł;
- Ułożenie kostki brukowej pod altaną (w tym fundusz sołecki Wiączyń Dolny 6.000,00 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 6.000,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 6.000,00 zł;
- Wykonanie przyłącza wody do placu sołeckiego (w tym fundusz sołecki Ksawerów 4.000,00 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 4.000,00 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 3.936,00 zł;
- Zakup desek oraz wykonanie ścian altany sołeckiej (w tym fundusz sołecki Grabina 5.500,05 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 5.500,05 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 5.500,05 zł;
- Zakup i montaż urządzeń rekreacyjnych i zabawowych wraz z przygotowaniem terenu (w tym fundusz sołecki Wiączyń Dolny 5.731,20 zł). inwestycja zaplanowana w wysokości 5.731,20 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 5.731,20 zł;
- Zakup i montaż urządzeń rekreacyjnych na placu sołeckim w Bogini (w tym fundusz sołecki Boginia 3.905,35 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 3.905,35 zł. Zadanie inwestycyjne zrealizowane w kwocie 3.905,35 zł;
- Zakup wyposażenia placu centrum wsi Borchówka (w tym fundusz sołecki Borchówka 5.541,20 zł). Inwestycja zaplanowana w wysokości 5.541,20 zł.

Wykres 10 Plany i wydatki inwestycyjne w latach 2015-2018

źródło: Urząd Gminy Nowosolna

Ponadto złożono wnioski o dofinansowanie i otrzymano wsparcie finansowe na:

- Drogi dojazdowe do pól - otrzymano dofinansowanie w kwocie 211.516,00 zł, Urząd Marszałkowski;
- Doposażenie OSP na terenie Gminy Nowosolna – 15.000,00, Urząd Marszałkowski;
- Budowa boiska wielofunkcyjnego na terenie Gminy Nowosolna 80.000,00, Urząd Marszałkowski,
- Zakup sprzętu specjalistycznego dla OSP – Fundusz Sprawiedliwości 109.000,00 zł;
- Zakup lekkiego samochodu ratowniczo – gaśniczego dla OSP Lipiny – Fundusz Sprawiedliwości 624.840,00 zł;
- 3 granty sołeckie po 5.000,00 zł dla Lipin, Moskwy oraz Ksawerowa.

2.11 REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII

Strategia Rozwoju Gminy Nowosolna do roku 2020 przyjęta została Uchwałą Nr X/52/11 Rady Gminy Nowosolna z dnia 26 października 2011 r. Zawarte w tym dokumencie priorytety realizowane są na bieżąco w obszarach infrastruktury technicznej, ochrony środowiska, potrzeb społecznych mieszkańców, turystyki, dziedzictwa kulturowego, rozwoju gospodarczego i promocji Gminy. Ponadto, wpływ na realizację strategii również miały działania podejmowane przez liczne podmioty gospodarcze, społeczne i prywatne z obszaru Gminy Nowosolna.

Program Gospodarki Niskoemisyjnej został opracowany i przyjęty uchwałą nr XXII/132/16 Rady Gminy Nowosolna z dnia 25 maja 2016 r. W 2018 roku zrealizowano zadania z zakresu termomodernizacji budynków użyteczności publicznej tj. budynku Urzędu Gminy oraz dwóch budynków OSP.

29 listopada 2017 r. podjęto Uchwałę Nr XLII/255/17 Rady Gminy Nowosolna w sprawie przyjęcia **„Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowosolna na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025”**. Program jest realizowany natomiast pierwszy raport z efektów ukaże się w 2019 roku.

W ramach **„Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Nowosolna na lata 2015-2020”** w 2018 r. zrealizowano kolejny etap – usunięto łącznie ok. 69,170 Mg (ton) eternitu z pokryć dachowych oraz odpadów zalegających na posesjach właścicieli nieruchomości.

Dzięki realizacji zadań wynikających z **Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Nowosolna na lata 2017-2019** zgromadzono dane na temat działań podejmowanych na rzecz dzieci i rodzin, poprawiono sytuację i bezpieczeństwo dziecka w środowisku szkolnym, uzyskano poprawę w funkcjonowaniu rodzin dysfunkcyjnych objętych wsparciem asystenta rodziny, nastąpił wzrost umiejętności opiekuńczo-wychowawczych u rodzin objętych pomocą społeczną, podniesiono jakość usług świadczonych przez jednostki zaangażowane w Programie, wzrosła świadomość społeczna na temat prawidłowych relacji rodzinnych.

W ramach **Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2018 r.** organizowano działania edukacyjne adresowane do dzieci, młodzieży na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia. Upowszechniano także informacje na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych. Programy zrealizowano w sumie w 7 placówkach i objęto nimi 238 osób.

Realizacja **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2018 rok** pochłonęła 70,5% przeznaczonych środków finansowych tj. 31.493,02 zł. W ramach programu zrealizowano następujące zadania:

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych;

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień. Poprzez realizację zadań z zakresu profilaktyki szczególnie skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców. Zadania realizowały 3 szkoły Gminy Nowosolna oraz świetlice środowiskowe.

W szkołach i świetlicach w 2018 r., realizowano różnorodne zajęcia o tematyce:

„Bezpieczne wakacje – subkultury, uzależnienia, nowe grupy rówieśnicze”, „Rozwiązywanie konfliktów rówieśniczych”, „Zjawisko cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży”, „Zagrożenia wynikające ze współczesnych uzależnień (narkotyki, dopalacze, smart fony, gry komputerowe, Internet”, „Wpływ technologii medialnej na rozwój psychofizyczny dziecka”, „Bez uzależnień”.

Na uwagę zasługuje realizacja projektu profilaktycznego w grudniu 2018 r. we wszystkich 3 szkołach „Nie zmarnuj swojego życia”.

- Poszerzenie wiedzy członków GKRPA (2 szkolenia),
- Sporządzenie „Diagnozy problemów społecznych w Gminie Nowosolna” – zakres prac badawczych odnosił się do zdiagnozowania następujących problemów: problemu alkoholowego (alkoholizmu), problemu narkotykowego (narkomanii), problemu nikotynowego (nikotynizm), problemu uzależnień behawioralnych. Badaniem objęto 4 grupy społeczne: dorosłych mieszkańców gminy, uczniów szkół podstawowych i gimnazjum oraz sprzedawców napojów alkoholowych

Ponadto zrealizowano kampanię informacyjną dla sprzedawców napojów alkoholowych

W Programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie gminy Nowosolna w 2018 roku po raz pierwszy określone zostały zasady sterylizacji i kastracji psów i kotów z terenu gminy Nowosolna przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli lub opiekunów zwierząt. W ramach akcji dofinansowania zabiegów sterylizacji/kastracji w 2018 r. z zrealizowanych zostało 85 wniosków (psy - 36; koty - 49). Umowa na zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu gminy Nowosolna oraz ich odławianie w 2018 r. była zawarta z podmiotem gospodarczym: Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej ul. Czyżewskiego 7, 97-400 Bełchatów, prowadzącym schronisko dla zwierząt przy ul. Zdzieszulickiej w Bełchatowie. W 2018 roku przeprowadzono jedną kontrolę w schronisku. Na dzień 31.12.2018 r. w schronisku przebywało 7 psów z terenu gminy Nowosolna. W ciągu roku do schroniska przekazano 15 zwierząt (14 psów i 1 kota). Adoptowano 14 zwierząt (13 psów i 1 kot) a eutanazji poddany został 1 pies.

Na realizację Programu gmina wydatkowała środki w kwocie 79.698,53 zł.

2.12 WYRÓŻNIENIA DLA GMINY

Aktywność gminy jest dostrzegana i wyróżniana. W 2018 roku gmina Nowosolna zajęła **1 miejsce** wśród 132 gmin wiejskich województwa łódzkiego w XI Rankingu Gmin Dziennika Łódzkiego oraz została nominowana do nagrody Rajmunda Rembelińskiego w kategorii „Samorząd przyjazny przedsiębiorcy”.

3. SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW

Tabela 1 Liczba mieszkańców gminy Nowosolna w latach 2016-2018	4
Tabela 2 Wynik budżetowy w 2018 r.	11
Tabela 3 Powierzchnia przeznaczenia terenów pod funkcje wyznaczone w SUIKZP	13
Tabela 4 Łączna powierzchnia przeznaczenia terenów w MPZP	14
Tabela 5 Realizacja funduszu sołeckiego	17
Tabela 6 Rozbudowa infrastruktury 2018 r.	25
Tabela 7 Liczba uczniów w gminie Nowosolna w latach 2016-2018	27
Wykres 1 Migracje mieszkańców gminy Nowosolna w latach 2016-2018	4
Wykres 2 Przyrost naturalny w gminie Nowosolna w latach 2016-2018	5
Wykres 3 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w gminie Nowosolna w latach 2016-2018	5
Wykres 4 Liczba osób w wieku produkcyjnym w gminie Nowosolna w latach 2016-2018	6
Wykres 5 Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Nowosolna w latach 2016-2018	6
Wykres 6 Podział wykonania dochodów w 2018 r. wg rodzajów	7
Wykres 7 Podział wykonania wydatków w 2018 r. wg rodzajów	9
Wykres 8 Struktura wydatków w 2018 roku wg działów	10
Wykres 9 Różnica między wykonanymi dochodami bieżącymi a wykonanymi wydatkami bieżącymi za 2018 rok źródło: Urząd Gminy Nowosolna	12
Wykres 10 Plany i wydatki inwestycyjne w latach 2015-2018	40
Rysunek 1 Szkoła Podstawowa w Starych Skoszewach po rozbudowie	37

